

E-B I L T E N

9.

E-B I L T E N

9.

Е-Б И Л Т Е Н

9.

NOVOSTI U EUROPSKOM PARLAMENTU I EUROPSKOJ UNIJI

NOVOSTI U EVROPSKOM PARLAMENTU I EVROPSKOJ UNIJI

НОВОСТИ У ЕВРОПСКОМ ПАРЛАМЕНТУ И ЕВРОПСКОЈ УНИЈИ

Ožujak-Travanj

Mart-April

Март-Април

2023.

	Str.
Sadržaj:	2
 BORBA PROTIV STRANOG UTJECAJA EU sprema zakon o stranim agentima, NVO zabrinute	3
 JOSEP BORELL Mornarica EU bi trebalo da patrolira u Tajvanskom moreuzu	4
 ЕВРОПСКИ ПАРЛАМЕНТ Одобрен безвизни режим за грађане Косова*	5
 OD STEPINCA ŽELE DA NAPRAVE SVECA Cilj izložbe u EP ponovno aktueliziranje kanonizacije	6
 MIGRACIJE RADNE SNAGE Poboljšanje pravnih mogućnosti za rad u EU	7
 ЕУ РАДИ НА РЕГУЛАЦИЈИ КРИПТОТРЖИШТА Правила за заштиту криптоимовине и потрошача	8
 NOVA UREDBA EP Suzbijanje globalnog krčenja šuma	9
 RODNA RAVNOPRAVNOST Žene u EU zarade 12,7 posto manje od muškaraca	10
 „СПРЕМНИ ЗА 55 ОДСТО“ ЕП донио кључне законе	11

BORBA PROTIV STRANOG UTJECAJA

EU sprema zakon o stranim agentima, NVO zabrinute

Europska unija priprema zakon o stranim agentima mada su najviši europski zvaničnici oštro kritikovali vlasti Gruzije zbog pokušaja da donesu takav zakon

EU u okviru borbe protiv stranog utjecaja u tom bloku radi na zakonu koji će primorati nevladine skupine, konsultantske kuće i akademske institucije da prijave svako finansiranje izvan EU, saznaje Politiko a prenose agencije i mediji.

Briselski portal, pozivajući se na tri izvora, piše da je planirani zakon koji je u ranoj fazi pripreme, sličan zakonima u Australiji i SAD. Po američkom Zakonu o registraciji stranih agenata, još od 1938. godine lobisti koji rade u ime neke strane države moraju da se registruju kod savezne vlade SAD.

Više na linku:

<https://www.danas.rs/svet/politiko-eu-priprema-zakon-o-stranim-agentima-nvo-zabrinute/>

JOSEP BORELL

Mornarica EU bi trebalo da patrolira u Tajvanskom moreuzu

Josep Borell, šef diplomatije Evropske unije, kaže da bi evropske mornarice trebalo da patroliraju Tajvanskim moreuzom usled novih kinesko-tajvanskih napetosti

Borell je, prenosi Gardijan, svoje mišljenje napisao u članku za Journal de dimanche, a dodao je da Evropsku uniju Tajvan brine ekonomski, komercijalno i tehnološki.

"Zato pozivam evropske mornarice da patroliraju Tajvanskim moreuzom kako bi pokazali evropsku predanost slobodi plovidbe u ovom apsolutno ključnom području", naglasio je.

Kako je pre dvije nedjelje Kina počela s vježbama oko tog ostrva koje smatraju svojom teritorijom, simulirajući ciljane napade i blokadu, tokom rasprave o Kini u Evropskom parlamentu Borell je izjavio da je Tajvan nužan dio "geostrateškog parametra koji jamči mir".

Više na linku:

https://www.b92.net/info/vesti/index.php?yyyy=2023&mm=04&dd=23&nav_category=78&nav_id=2322376

ЕВРОПСКИ ПАРЛАМЕНТ

Одобрен безвизни режим за грађане Косова*

Европски парламент (ЕП) је 18. априла усвојио одлуку о визној либерализацији за Косово* чиме су окончане све релевантне процедуре одлучивања

У складу са усаглашеним текстом одлуке, косовски грађани ће моћи слободно да путују у државе Шенген зоне од првог јануара 2024. године.

"Нисам добила никакав приједлог да се одбаци став Савјета (министара ЕУ) и ниједан амандман. Дакле, став Савјета је одобрен и предложени акт је одобрен", рекла је предсједница ЕП Роберта Метсола.

Први дан наредне године је тренутак када ће становници Косова* моћи да путују слободно у Шенген зони. Према одлуци која је усаглашена у децембру прошле године, до укидања визног режима за Косово* ће доћи паралелно са функционисањем Информативног система ЕТИАС, али не касније од 1. јануара 2024. године.

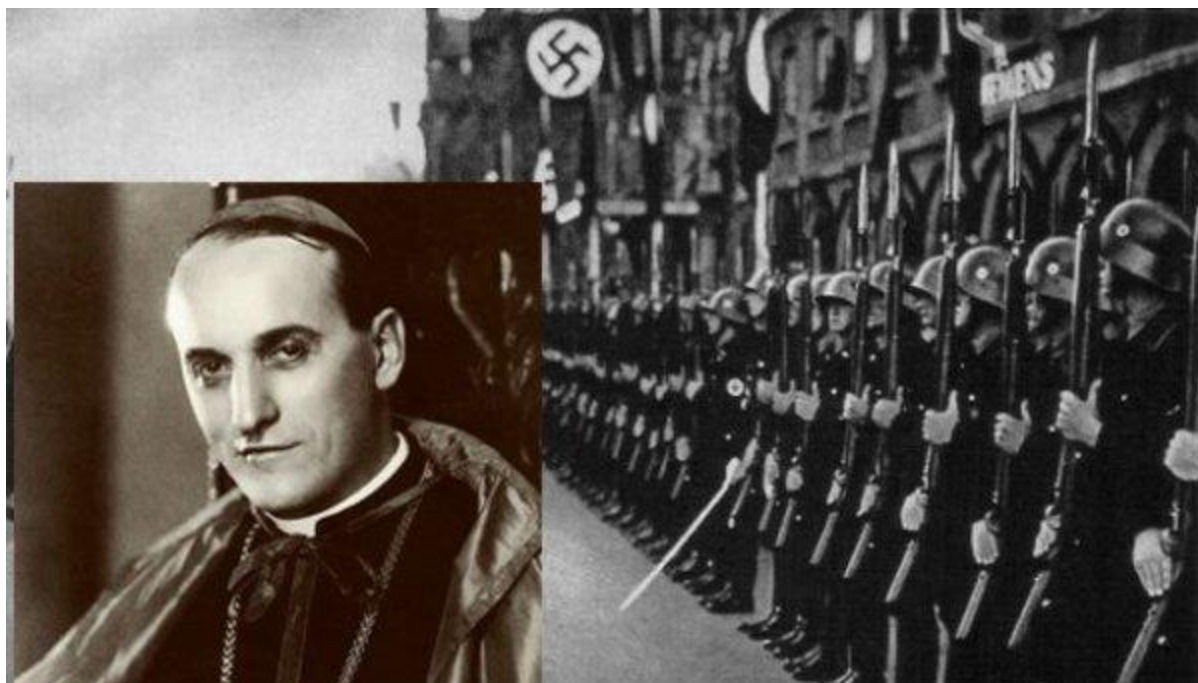
Више на линку:

<https://www.slobodnaevropa.org/a/vizna-liberalizacija-kosovo-final/32367697.html>

OD STEPINCA ŽELE DA NAPRAVE SVECA

Cilj izložbe u EP ponovno aktueliziranje kanonizacije

Veličanje kardinala iz epohe NDH Alojzija Stepinca na konferenciji održanoj u njegovu čast u Europskom parlamentu upriličeno je s namjerom da se ponovo aktuelizira pitanje njegove kanonizacije koje je trenutno skinuto s dnevnog reda Vatikana

Hrvatska evroposlanica HDZ Željana Zovko, u čijoj režiji je skup sazvan, istakla je po završetku događaja da joj je čast što je "doprinijela rasvjetljavanju istorijske istine koja bez dileme potvrđuje svetost blaženog Stepinca". Ona je zatražila da se proces proglašenja Stepinca za sveca otkoči i privede kraju.

Poslanik Evropskog parlamenta iz Rumunije Viktor Boštinaru osudio je organizaciju izložbe i konferencije o Stepincu i najavio da će od predsjedništva Parlamenta tražiti da se ovakvi događaji više ne održavaju u ovoj instituciji.

Više na linku:

<https://www.slobodnaevropa.org/a/sta-ce-stepinac-u-evropskom-parlamentu/27802563.html>

MIGRACIJE RADNE SNAGE

Poboljšanje pravnih mogućnosti za rad u EU

Da bi pomogla u rješavanju problema demografskih promjena Evropska unija potiče zakonite migracije kako bi se riješio problem nedostatka radne snage, privukli radnici koji posjeduju određene vještine i potakao privredni rast

Fotografija: JackF-Adobe-Stock

Evropa se suočava s demografskim promjenama, brzim starenjem stanovništva i niskim stopama nataliteta. Očekuje se da će do 2050. oko trećina stanovništva EU-a biti penzioneri. To će imati značajne socijalne i privredne posljedice, uključujući veću potražnju za zdravstvenom njegom i socijalnim uslugama, manju produktivnost i veće javne rashode.

Plava karta EU je dozvola za rad i boravak kojom se državljanima trećih zemalja omogućuje da rade i žive u državi članici EU, pod uslovom da imaju diplomu ili jednako vrijednu kvalifikaciju, te ponudu za posao i adekvatnu platu.

Više na linku:

<https://www.europarl.europa.eu/news/hr/headlines/society/20230413STO79903/migracije-radne-snage-poboljsanje-pravnih-mogucnosti-za-rad-u-eu-u>

ЕУ РАДИ НА РЕГУЛАЦИЈИ КРИПТОТРЖИШТА

Правила за заштиту криптоимовине и потрошача

Коришћење криптоимовине и технологије која иза ње стоји показало се посебно обећавајућим и проблематичним. Зато ЕУ ради на правилима којима жели да потакне развој такве технологије и њене употребе, а истовремено да заштити потрошаче

Разне криптовалуте

Оно што криптоимовину чини привлачном је непостојање централног регистра или институције, тако да трансакције између двије стране могу да се обављају без посредника. То је створило потребу за новим законодавством ЕУ како би се повећала заштита од знатних ризика. Тежња је да се новим уредбама ријеше многи ризици које представља криптоимовина. Тренутно, када се користе криптоимовином грађани нису обухваћени ЕУ правилима о заштити потрошача и често нису довољно информисани о ризицима, што може довести до губитка новца. Широка употреба криптоимовине без прописа и закона би могло да доведе и до финансијске нестабилности, манипулација тржишта и финансијског криминала. Будући да је углавном ријеч о анонимним трансакцијама, криптовалуте се користе за бројне криминалне активности.

Више на линку:

<https://www.europarl.europa.eu/news/hr/headlines/economy/20220324STO26154/kriptovalu-te-koji-su-rizici-i-kako-eu-zakonodavstvo-moze-pomoci>

NOVA UREDBA EP

Suzbijanje globalnog krčenja šuma

Kako bi se suzbile klimatske promjene i gubitak bioraznolikosti nova uredba obvezuje poduzeća da osiguraju da proizvodi koje prodaju u EU ne dovode do krčenja i propadanja šuma

Od 1990. do 2020. iskršeno je područje veće od površine EU

Od 1990. do 2020. iskršeno je područje veće od površine EU a otprilike deset posto gubitka povezano je s potrošnjom u EU.

Nova pravila obuhvataju goveda, kakao, kavu, palmino ulje, soju, drvo, kaučuk, ugljen i proizvode od tiskanog papira a uvedeni su i dodatni zahtjevi u pogledu ljudskih prava i prava autohtonih naroda. Iako neće biti zabranjen uvoz određene robe ili iz određene države, poduzeća će smjeti prodavati proizvode na tržištu EU samo ako dobavljač proizvoda izda tzv. potvrdu o dužnoj pažnji kojom potvrđuje da proizvod ne potječe s iskrašenog zemljišta i nije uzrokovao propadanje šuma, uključujući nezamjenjive primarne šume, poslije 31. prosinca 2020.

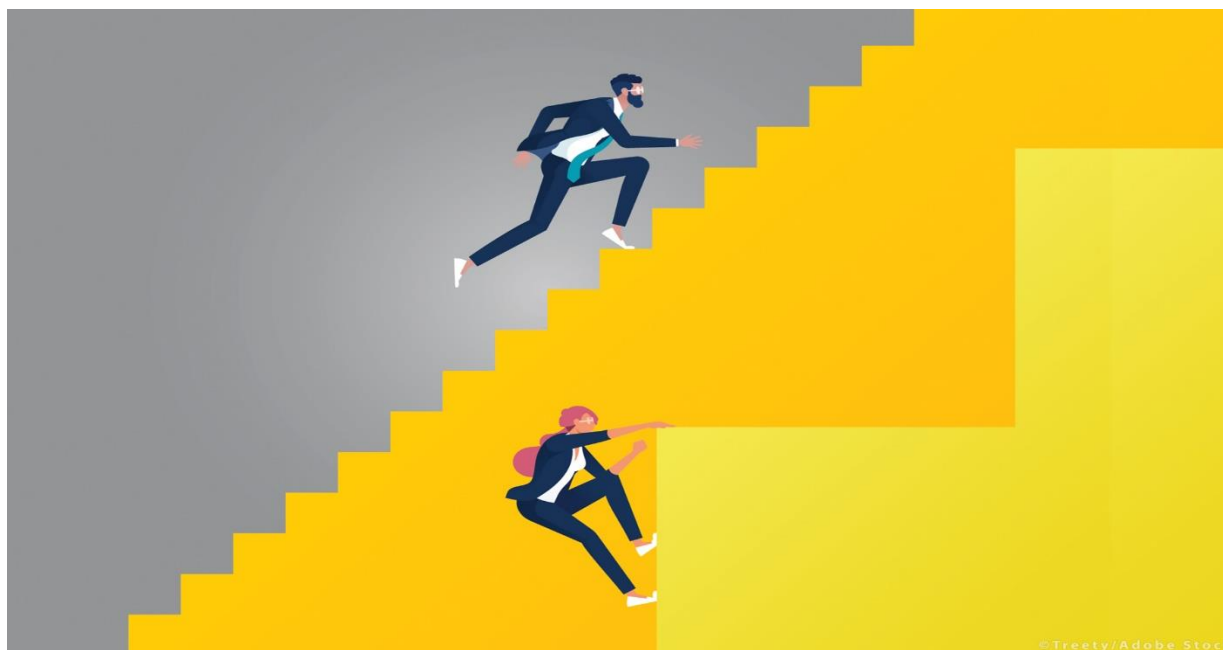
Više na linku:

<https://www.europarl.europa.eu/news/hr/press-room/20230414IPR80129/parlament-donio-novu-uredbu-za-suzbijanje-globalnog-krčenja-suma>

RODNA RAVNOPRAVNOST

Žene u EU zarade 12,7 posto manje od muškaraca

Žene u EU u prosjeku zarade 12,7 posto manje po satu od muškaraca a postoje velike razlike između država članica: najveća razlika u plati u 2021. godini zabilježena je u Estoniji (20,5 posto), a najmanja u Rumuniji (3,6 posto) dok u Luksemburgu razlika u platama muškaraca i žena više ne postoji

Prošlo je više od 25 godina od usvajanja UN-ove [Pekinške deklaracije](#) čiji cilj je unapređenje prava žena širom svijeta. Ista je ideja iza UN-ove organizacije posvećene rodnoj ravnopravnosti i osnaživanju žena ([UN Women](#)) i [ciljeva održivog razvoja](#), od kojih se jedan odnosi na [rodnu ravnopravnost](#). Napredak je vidljiv ali nejednakost i dalje postoji, uključujući onu na tržištu rada. U prosjeku, žene u EU plaćene su manje od muškaraca.

Razlika u platama odnosi se na razliku prosječne plate između muškaraca i žena. „Neprilagođena” razlika u platama odnosi se na razliku u prosječnoj bruto zaradi po satu muškaraca i žena izraženu kao postotak zarade muškaraca. Ne uzima u obzir obrazovanje, dob, odrađene sate i vrstu posla.

Više na linku:

<https://www.europarl.europa.eu/news/hr/headlines/society/20200227STO73521/kako-izbrisati-razlike-u-placama-izmedu-muskaraca-i-zena-u-eu-u>

„СПРЕМНИ ЗА 55 ОДСТО“

ЕП донио кључне законе

Европски парламент одобрио је договоре постигнуте с државама чланицама крајем 2022. о неколико кључних закона у склопу пакета [„Спремни за 55 %“ до 2030](#), а ријеч је о плану ЕУ за смањење емисија стакленичких плинова до 2030. за најмање 55 одсто у поређењу с нивоима из 1990. у складу с [Европским законом о клими](#)

Нови закони доносе постепено укидање бесплатних емисионих јединица у склопу система за трговање емисијама од 2026. а путни промет и зграде ће у новом систему да буду од 2027. Ту је и нови инструмент за спречавање измјештања емисија угљеника ради заштите индустрије ЕУ и повећања глобалне климатске амбиције, те Социјални фонд за климатску политику за сузбијање енергетског сиромаштва и сиромаштва у погледу мобилности. Усвојена реформа система за трговање емисијама укључује ваздушни и поморски саобраћај као и механизам за угљенично прилагођавање на границама.

Више на линку:

<https://www.europarl.europa.eu/news/hr/press-room/20230414IPR80120/spremni-za-55-ep-donio-kljucne-zakone-za-postizanje-klimatskog-cilja-do-2030>